

Запропонований раціональний підхід до терапії вказаної патології сприяв досягненню клінічної ремісії та попереджував прогресування АС ураження судин, та в цілому покращував якість життя цих пацієнтів.

Заздравнов А.А.¹, Пасієшвілі Н.М.²
ОСОБЛИВОСТІ ВАЗОМОТОРНИХ РЕАКЦІЙ У ВАГІТНИХ ЖІНОК З ВЕГЕТО-СУДИННОЮ ДИСТОНІЄЮ ЗА ГІПЕРТОНІЧНИМ ТИПОМ

¹Харківський національний медичний університет, Харків, Україна

²Харківський обласний клінічний перинатальний центр, Харків, Україна

Вступ. Підвищений артеріальний тиск (АТ) є найбільш частою екстрагенітальною патологією, відповідальною за левову частку ускладнень вагітності. Не підлягає сумніву необхідність агресивної тактики лікування наступних гіпертензивних станів: гіпертонічної хвороби, вторинних симптоматичних артеріальних гіпертензій, гестаційної гіпертензії та прееклампсії у вагітних. Дещо окремо знаходиться вегето-судинна дистонія (ВСД) за гіпертонічним типом. З одного боку, відсутність морфологічного субстрату захворювання визначає його доброякісний перебіг без розвитку незворотніх ушкоджень органів та загрози для життя. З іншого боку, кортико-гіпоталамічна та гіпоталамо-вісцеральна дезінтеграції при ВСД можуть спричинити тимчасові нейроендокринні розлади з порушеннями мікроциркуляції і регуляції судинного тону на організменному рівні. ВСД досить часто зустрічається серед вагітних жінок - до 10-40%. Цьому сприяє психоемоціональний дистрес, порушення психологічної адаптації та дисбаланс стрес-реалізуючих і стрес-лімітуючих механізмів.

Мета роботи - оцінити особливості вазомоторних реакцій під час перебігу вагітності у жінок з ВСД за гіпертонічним типом.

Матеріали і методи дослідження. Було обстежено 22 жінки, вагітність і пологи яких перебігали на тлі ВСД за гіпертонічним типом.

Результати дослідження. У 81,8% випадків ВСД за гіпертонічним типом була діагностована до вагітності, при цьому 15 (68,2%) жінок відзначили погіршення перебігу захворювання з настанням вагітності, а 3 (13,6%) вагітних відзначили трансформацію типу дистонії - з гіпотонічного на гіпертонічний.

У обстежених жінок спостерігалось незначне зменшення пульсового тиску в терміні 38-40 тижнів гестації порівняно з 8-10 тижнем вагітності.

На тлі стабілізації або незначного (до 5 мм рт. ст.) збільшення діастолічного АТ відзначалося зниження систолічного АТ на 5-10 мм рт. ст. Зазвичай, подібні зміни АТ пов'язують зі збільшенням загального периферичного опору судин за рахунок розростання судинного русла і об'єму циркулюючої крові (в результаті вагітності). Проте, на наш погляд, дані зміни відбивали також й рецептивну адаптацію серцево-судинної системи до надлишкової симпатoadреналової стимуляції, обумовленою ВСД. На користь цього твердження свідчив факт виникнення симпатoadреналових кризів лише в першій половині вагітності.

Симпато-адреналовий пароксизм є найбільш серйозним клінічним проявом ВСД за гіпертонічним типом та представляє реальну загрозу для виношування вагітності. Основним етіопатогенетичним фактором вегетативного кризу при ВСД за гіпертонічним типом є «негативна емоція», що реалізується за допомогою кортико-субкортикально-вегетативних реакцій в потужний нейро-ендокринний сплеск з формуванням відповідної психосоматичної симптоматики. Серед обстежених пацієнток з ВСД вегетативні кризи спостерігалися нечасто – не більше двох за період вагітності та лише у 4 (18,2%) жінок, переважно в першій половині гестації. Симпато-адреналові пароксизми були відзначені виключно в амбулаторних умовах, вони слугували причиною госпіталізації пацієнток до відділення екстрагенітальної патології. В усіх випадках кризи були швидко купіровані та не мали негативних наслідків для майбутньої матері та плоду.

Висновки. ВСД за гіпертонічним типом є частою судинною патологією, яку необхідно враховувати при нагляді за вагітною. З огляду на той факт, що в переважній більшості випадків ВСД за гіпертонічним типом діагностується до гестації, прегравідарна підготовка жінок, які планують вагітність, обов'язково повинна включати заходи щодо нормалізації вегетативної дисфункції з залученням терапевта (кардіолога), психоневролога. В іншому випадку, функціональні зміни можуть перерости в органічну патологію, а перебіг вагітності мати серйозні ускладнення.

Іванова К. В.

ОКРЕМІ ПАТОГЕНЕТИЧНІ ЛАНКИ ПРИ КОМОРБІДНОСТІ ІШЕМІЧНОЇ ХВОРОБИ СЕРЦЯ ТА ОЖИРІННЯ

Харківський національний медичний університет, Харків, Україна

Висока захворюваність, поширеність та смертність від хвороб серцево-судинної системи є основною проблемою медичної спільноти